

Basis selectiedocument

voor de administratieve neerslag van de zorgdragers en hun taakvoorgangers, en van de daaronder ressorterende actoren:

De Minister van Algemene Zaken,
De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
De Minister van Buitenlandse Zaken,
De Minister van Defensie,
De Minister van Economische Zaken,
De Minister van Financiën,
De Minister van Justitie,
De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
De Minister van Verkeer en Waterstaat,
De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, en
De Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

op het terrein

Coördinatie van het algemeen regeringsbeleid

1945 –

versie vastgesteld maart 2009

Redactie: Ministerie van Algemene Zaken, Afdeling Communicatietechnologie,
Informatie- en Documentmanagement (CID)
Eindredactie: Project Wegwerken Archiefachterstanden (PWAA) (drs. H. Berende)

INHOUD

Lijst van afkortingen	4
1. Inleiding en verantwoording	5
1.1. Doel en werking van het BSD	5
1.2. De definitie van het beleidsterrein	5
1.3. De afbakening van het beleidsterrein.....	5
1.4. Het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort.....	7
2. De actoren en het terrein algemeen regeringsbeleid.....	8
2.1. Totstandkoming van het algemeen regeringsbeleid	8
2.1.1. Kabinetsformatie	8
2.1.2. Formateur en informateur: geen actoren	9
2.1.3. Kabinet van de Koningin	10
2.2. Actor: (Rijks)ministerraad.....	10
2.2.1. Wetgeving	10
2.2.2. Beleid	11
2.2.3. Buitenlands beleid en Europese Unie.....	11
2.2.4. Instelling van externe adviesorganen en interdepartementale commissies.....	11
2.2.5. Benoemingen en ontslagen	12
2.2.6. Niet met name genoemde regeringsaangelegenheden	12
2.2.7. Kwesties onderzoeken: het instellen van onderraden en ministeriële commissies	12
2.2.8. Rijksministerraad.....	12
2.3. Actor: Minister-President/Minister van Algemene Zaken	13
2.3.1. De Secretaris-Generaal / Kabinet van de Minister-President (KMP)	14
2.3.2. Rol van de Rijksvoorlichtingsdienst.....	14
2.4. Actor: Onderraden, ministeriële commissies.....	14
2.4.1. Onderraden en ministeriële commissies	15
2.4.2. Ambtelijke voorportalen en interdepartementale commissies	16
2.4.3. Verschil.....	16
2.4.4. Externe adviesorganen.....	17
2.5. Actor: De minister van Buitenlandse Zaken, 1945-	17
2.6. Actor: De vakministers	17
2.6.1. Zorgdrager minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 1945-.....	18
2.6.2. Zorgdrager minister van Defensie, 1945-	18
2.6.3. Zorgdrager minister van Economische Zaken, 1945-	18
2.6.4. Zorgdrager minister van Financiën, 1945-	18
2.6.5. Zorgdrager minister van Justitie, 1945-.....	18
2.6.6. Zorgdrager minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 1945-	18
2.6.7. Zorgdrager minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 1945-	18
2.6.8. Zorgdrager minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 1945-	18
2.6.9. Zorgdrager minister van Verkeer en Waterstaat, 1945-.....	18
2.6.10. Zorgdrager minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 1945-	18
2.6.11. Zorgdrager minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, 1945-..	19
3. Selectiecriteria	20
4. Verslag van de vaststellingsprocedure	21
5. Leeswijzer van de handelingen.....	23
6. Ingetrokken handeling	24
7. Selectielijst voor coördinatie van het algemeen regeringsbeleid	25
7.1. Actoren onder de zorg van de minister-president/ de minister van algemene zaken	25

7.1.1.	Actor: (Rijks)ministerraad.....	25
	Actor: Minister-President/Minister van Algemene Zaken.....	27
7.1.2.	Actor: Ministeriële commissies, (Rijks)onderraden, overlegplatforms o.l.v. de minister van Algemene Zaken/ de Minister-President	32
7.2.	Actor: de minister van Buitenlandse Zaken	33
7.2.1.	Ministeriële commissies, overlegplatforms o.l.v. minister van Buitenlandse Zaken.....	35
7.3.	Actoren onder de zorg van de vakminister.....	36
7.3.1.	Ministeriële commissies, overlegplatforms o.l.v. vakminister.....	37
8.	Bronnen	38
8.1.	Literatuur	38
8.1.1.	Besluiten, aanwijzingen, wetten	38
8.1.2.	Studies, interne informatie.....	38
8.1.3.	RIO's en selectielijsten	39
8.2.	Internet.....	39
8.3.	Mondelinge bronnen.....	40

Lijst van afkortingen

Amvb	Algemene maatregel van bestuur
AZ	Algemene Zaken
BSD	basiselectiedocument
BUZA	Buitenlandse Zaken
KB	Koninklijk Besluit
KMP	Kabinet Minister-President
MinAZ	Minister van Algemene Zaken
MP	Minister-President
MR	Ministerraad
RIO	Rapport Institutioneel Onderzoek
RKR	Raad voor Koninkrijksrelaties
RMR	Rijksministerraad
RVD	Rijks Voorlichtingsdienst
SG	Secretaris-generaal
SMR	Secretaris Ministerraad
Stb.	Staatsblad
Stcrt.	Staatscourant

1. Inleiding en verantwoording

1.1. Doel en werking van het BSD

De selectie richt zich op de organen van de overheid, voor zover zij vallen onder de werking van de artikelen 3, 12 en 41 van de Archiefwet 1995.

De hoofddoelstelling van de selectie is een scheiding aan te brengen tussen te bewaren (naar het Nationaal Archief over te brengen) en (op termijn) te vernietigen gegevens van deze overheidsorganen.

Dit BSD is opgesteld tegen de achtergrond van de selectiedoelstelling van het Nationaal Archief: met de te bewaren gegevens moet een reconstructie van het handelen van de rijksoverheid op hoofdlijnen ten opzichte van haar omgeving mogelijk zijn, waardoor bronnen van de Nederlandse samenleving en cultuur veilig worden gesteld voor blijvende bewaring.

Deze doelstelling wordt geoperationaliseerd voor het regeringsbeleid. De handelingen van de verschillende overheidsactoren worden geselecteerd en gewaardeerd op hun bijdrage aan de realisering van die selectiedoelstelling.

Bij deze selectie en waardering is de vraag aan de orde: "Welke gegevens, behorend bij welke handeling, berustend bij welke actor, dienen te worden bewaard teneinde het regeringsbeleid te kunnen reconstrueren?"

In het RIO 'Coördinatie op hoog niveau: institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990' stelde de auteur vast dat "het politieke en bestuurlijke belang van deze instellingen (ministerraad, onderraden, ministeriële commissies)" zo groot was, "dat de archiefbestanddelen afkomstig van deze instellingen voor 100% bewaard zouden worden"¹

1.2. De definitie van het beleidsterrein

Er is geen sprake van een beleidsterrein. Het gaat om coördinatie van algemeen regeringsbeleid, inclusief de totstandkoming, beraadslaging, voorbereiding en besluitvorming. Dit overstijgt beleidsterreinen.

Voor het BSD is gebruik gemaakt van het RIO 1 *Coördinatie op hoog niveau. Institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990* (Den Haag 1992). Daarnaast is onderzoek gedaan door het houden van interviews, het raadplegen van wet- en regelgeving en literatuur: zie hoofdstuk 7. Op basis daarvan zijn de handelingen geformuleerd. Zodoende is inzicht verkregen in (rijks)ministerraad, de ministeriële coördinatieorganen, ambtelijke voorportalen en hun bijdrage t.a.v. algemeen regeringsbeleid.

1.3. De afbakening van het beleidsterrein

Het gebied coördinatie van het algemeen regeringsbeleid kan onderscheiden worden van de verschillende beleidsterreinen zelf. Handelingen op de verschillende beleidsterreinen (zoals het vaststellen van beleid) is in die verschillende BSDs te vinden. In het eerste deel van dit BSD gaat het om de coördinatie van het regeringsbeleid op het hoogste niveau. Daarbij gaat het om stukken van:

- de ministerraad;

¹ Coördinatie op hoog niveau, Institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990, Den Haag, 1992, p. 6.

- de rijksministerraad;
- het kabinet;
- de ministers, met name de minister-president/ minister van Algemene Zaken;
- de onderraden, commissies, overlegvormen;
- (informateurs en formateurs)

Het gebied coördinatie van het regeringsbeleid kan worden onderscheiden van:

- Handelingen van het Kabinet der Koningin. Deze zijn in BSD 137 Kabinet der Koningin 1994-2015 (Stcrt. 1999-238) opgenomen.
- Handelingen van de Staten-Generaal, welke in BSD 70 zijn opgenomen en vastgesteld.
- Handelingen op het beleidsterrein algemeen wetenschappelijke beleidsvoorbereiding. Deze zijn in BSD 53 opgenomen (Stcrt. 1999/22 en 2006/149). Bijvoorbeeld voor de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.²
- Handelingen op het gebied van de voorlichting van de rijksoverheid, ook t.a.v. het Koninklijk Huis. Deze handelingen zijn in BSD 46 opgenomen (Stcrt. 2007/112).
- Handelingen van de Raad van State:
 - 17a. Selectielijst Raad van State inzake advisering over wet- en regelgeving in hoogste en laatste instantie (vastgesteld Stcrt. 2003/172).
 - 17b: Selectielijst Raad van State beleidsterrein tijdelijke waarneming door de Raad van het Koninklijk gezag over de periode 1945–2000 (vastgesteld Stcrt. 2007/117).
 - 17c: Vaststelling selectielijst van de Raad van State (vastgesteld Stcrt. 1997/46).
- Handelingen m.b.t. het voordragen van wetten en Amvb's aan de koning op het beleidsterrein BSD 68: Constitutionele Zaken (vastgesteld 2003/172 en 2007/117 en 1997/46).
- Handelingen op het gebied van de Organisatie Rijksoverheid. Deze zijn in BSD 143 opgenomen (Stcrt. 2005/245 en (voor alleen het ministerie van Justitie) Stcrt. 2007/199).

Coördinatie van het algemeen regeringsbeleid overstijgt de verschillende beleidsterreinen. Het staat als het ware boven de verschillende beleidsterreinen en onderzoeksgebieden. Het gaat in dit BSD om de coördinatie van het regeringsbeleid. Dat is wat in de ministerraad, onderraden en ministeriële commissies gebeurt. Verder is in dit BSD niet alleen de ministerraad opgenomen, maar ook de rijksministerraad en het kabinet.

In de selectielijst Organisatie van de rijksoverheid (BSD 143, vastgesteld Stcrt 2005/245) is een aan het algemeen regeringsbeleid gerelateerde handeling vastgesteld, te weten handeling 351:

Handeling: Het voeren van ministerraadoverleg en/of het voeren van overleg met onderraden/ministeriële commissies

² Archief van de WRR over de periode 1976-1992 is reeds bewerkt en bij het Nationaal Archief (Toegang 2.03.07 Inventaris van het archief van het Ministerie van Algemene Zaken: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid).

Periode: 1945–

Opmerking: Het Ministerie van Algemene Zaken is belast met het secretariaat.
Deze handeling herbergt geen (interne) beleidsvormende stukken.

Waardering: V, 20 jaar; beleidsvormende stukken B (1)

Deze handeling is voor alle ministers vastgesteld. Omdat deze handeling beter past in de selectielijst Coördinatie Algemeen Regeringsbeleid wordt de handeling ingetrokken en in onderhavig BSD opnieuw voor alle indienende zorgdragers vastgesteld in handeling 1 (minister AZ) en 2 (overige ministers). Zie daarvoor ook hoofdstuk 6: Ingetrokken handelingen.

Bovendien maakt het intrekken van deze handeling (351) een eind aan de onduidelijkheid dat in de opmerking staat dat de handeling niet gaat om (interne) beleidsvormende stukken, terwijl in de waardering de beleidsvormende stukken met een B gewaardeerd zijn.

1.4. Het taakgebied waartoe het beleidsterrein behoort

De ministerraad, en de minister-president in het bijzonder, is verantwoordelijk voor het bevorderen van de eenheid van het algemeen regeringsbeleid. De ministeriële coördinatie-organen en ambtelijke voorportalen dragen bij aan het invullen van die verantwoordelijkheid. Het kabinet komt tot stand na de verkiezingen voor de Staten-Generaal. Informatuur en formateur leveren hierin een bijdrage.

2. De actoren en het terrein algemeen regeringsbeleid

Hieronder komen de verschillende actoren aan bod die een rol spelen bij de coördinatie van het algemeen regeringsbeleid. Handelingen van de verschillende actoren zijn vaak niet nauwkeurig te onderscheiden en zijn regelmatig met elkaar verweven. Het heeft tot gevolg dat enkele beschrijvingen soms bij verschillende actoren te vinden zijn.

2.1. Totstandkoming van het algemeen regeringsbeleid

2.1.1. Kabinetsformatie³

Na Tweede-Kamerverkiezingen en na de ontslagaanvraag van een kabinet moet een nieuw kabinet worden gevormd. De Grondwet bevat hier nauwelijks regels over. Dit betekent dat de procedure voor de vorming van een nieuw kabinet voornamelijk berust op het ongeschreven recht en politieke spelregels. Elke kabinetsformatie kent haar eigen verloop, maar enkele procedures komen in iedere formatie terug:

- De minister-president vraagt het ontslag van het zittende kabinet aan;
- De Koningin wijst informateurs en formateurs aan;
- Zij brengen hun eindverslagen uit aan de Koningin;
- De coalitiefracties schrijven onder leiding van de (in)formateur(s) een regeerakkoord;
- De formateur stelt een nieuw kabinet samen.

Doel van de formatie is een kabinet te vormen dat kan rekenen op steun van de meerderheid van de Tweede Kamer om een door het parlement te sanctioneren beleid te kunnen voeren. De kabinetsformatie is in vier fasen te onderscheiden: onderzoeken welke coalitie mogelijk is, programvorming (opstellen regeerakkoord), de portefeuillevverdeling en de invulling van de personele bezetting. Er is niet noodzakelijk een duidelijke scheidslijn waar de ene fase ophoudt en de andere begint. Het kabinet wordt gevormd door de ministers en staatssecretarissen. Het is geen formeel begrip in de Nederlandse Grondwet. Ministerraad en regering zijn dat wel. De regering bestaat uit de koning en de ministers.

Onderzoek naar mogelijke coalitie

De (in)formateur zal op basis van de opdracht van de Koningin onderzoeken welke coalitie mogelijk is.

Programvorming en regeerakkoord

Nadat duidelijk is geworden dat een bepaalde coalitie mogelijk is, breekt een nieuwe fase in de formatie aan waarvoor één of meer nieuwe informateurs benoemd kunnen worden.

Een belangrijke taak van een informateur is vervolgens het opstellen van een regeerakkoord. Dit gebeurt door onderhandelingen met en tussen de deelnemende partners.

Portefeuillevverdeling

Een belangrijk punt bij de formatie is de portefeuillevverdeling: welke partij levert een minister of staatssecretaris voor een beleidsterrein. De portefeuillevverdeling is dan ook onderdeel van de onderhandelingen en vindt plaats onder leiding van de (in)formateur.

³ <http://www.parlement.com>

De personele invulling van de ministersposten en staatssecretariaten geschiedt tenslotte onder leiding van de formateur, die meestal minister-president zal worden. Hoewel het hier als aparte fase wordt besproken maakt ook de personele invulling deel uit van het onderhandelingsproces en kan deze niet los gezien worden van de onderhandelingen over de portefeuilleverdeling. Aan het slot van deze fase vindt het constituerend beraad plaats.

Als de formatie rond is, wordt ontslag verleend aan de ministers die niet terugkeren en ontslag geweigerd aan de ministers die blijven zitten, en nieuwe ministers worden benoemd. De nieuwe ministers (en staatssecretarissen) gaan naar de Koningin om beëdigd te worden. Dan vindt ook de bekende fotosessie plaats.

De regeringsverklaring wordt opgesteld, gebaseerd op het regeerakkoord.

Verantwoording over de formatie

De minister-president leest tijdens de vergadering van de Tweede Kamer de regeringsverklaring voor en legt verantwoording af over de formatie.

Vragen die gesteld worden door de tweede kamer aan bewindslieden en aan de (in)formateurs is opgenomen in het BSD 70 Medewetgeving en controle (handeling 103).

2.1.2. Formateur en informateur: geen actoren

Informateur en formateur zijn geen overheidsorganen en zijn geen actoren. Wel is het gebruikelijk dat het dossier van een kabinets(in)formatie gedeponereerd werd op het ministerie van AZ en wordt vervolgens beheerd en overgedragen door de minister van AZ (handeling 12). Het ministerie van AZ biedt op IF-basis de secretariaatsdienst en en voorlichting aan de (in)formateur.

Overigens moet de nieuwe minister-president wel na afloop van de kabinetsformatie verantwoording voor de gevolgde procedure afleggen aan de Tweede Kamer. Voor de Tweede Kamer als zorgdrager is alin BSD 70 Medewetgeving en controle een handeling (103) opgenomen t.a.v. de kabinets(in)formatie: het stellen van mondelinge of schriftelijke vragen aan bewindslieden en aan de kabinets(in)formateur(s).

Informateur

Een informateur onderzoekt welke fracties in een coalitie willen samenwerken en/of zorgt voor de totstandkoming van een regeerakkoord.

De informateur zal op basis van de opdracht van de Koningin onderzoeken welke coalitie mogelijk is. Nadat duidelijk is geworden dat een bepaalde coalitie mogelijk is, breekt een nieuwe fase in de formatie aan waarvoor één of meer nieuwe informateurs benoemd kunnen worden. Het gaat dan om het opstellen van een regeringsprogramma. Dit gebeurt door onderhandelingen met en tussen de deelnemende partners over controversiële punten. In de praktijk van kabinetsformatie moeten de beoogde coalitiefracties uiteindelijk instemmen met de hoofdlijnen van het door een nieuw kabinet te voeren beleid.

Een belangrijk punt bij de formatie is de portefeuilleverdeling: welke partij levert een minister of staatssecretaris voor welke beleidsterreinen. De portefeuilleverdeling is onderdeel van de onderhandelingen en vindt plaats onder leiding van de (in)formateur. De formateur wordt meestal minister-president.

Formateur

De personele invulling van de ministersposten en staatssecretariaten geschiedt onder leiding van de formateur, die meestal minister-president zal worden.

2.1.3. Kabinet van de Koningin

De Koning(in) vormt samen met de ministers de regering. Handelingen van het Kabinet van de Koningin zijn opgenomen in het BSD 137, dat geldt voor de periode 1994-2015.

2.2. Actor: (Rijks)ministerraad

Na vorming van het kabinet wordt tijdens de eerste ministersvergadering de regeringsverklaring opgesteld, gebaseerd op het regeerakkoord.

De ministerraad wordt gevormd door de ministers. Staatssecretarissen zijn geen lid van de ministerraad, maar kunnen met raadgevende stem deelnemen aan de vergaderingen van de raad. Voorzitter van de ministerraad is de minister-president (MP). In de ministerraad kan de minister-president vervangen worden door een vice-minister-president. Ministers die deze functie bekleden, doen dat altijd naast hun eigen portefeuille.

Er is een verschil tussen het kabinet en de ministerraad. Het kabinet bestaat uit de ministers en de staatssecretarissen. Een kabinet wordt onderscheiden van de ministerraad doordat staatssecretarissen geen lid zijn van de ministerraad. Het kabinet als zodanig vergadert echter niet. Er is ook geen neerslag van het kabinet, alleen van de ministerraad.

De ministerraad beraadslaagt en besluit over het algemeen regeringsbeleid en bevordert de eenheid van dat beleid (art. 45, derde lid, Grondwet). De raad vergadert in beginsel een keer per week, meestal op vrijdag. Als dat nodig is, kan de raad ook op andere momenten bijeenkomen.

Regels voor de werkwijze van de ministerraad zijn vastgelegd in het Reglement van orde.⁴ Hierin zijn regels vastgelegd over de samenstelling, de bevoegdheden en de werkwijze van de ministerraad. Zo bepaalt artikel 26 van het Reglement dat er geheimhoudingsplicht bestaat over wat er ter vergadering wordt besproken. Wel geeft de minister-president na afloop van de vergadering een persconferentie over de besluiten die genomen zijn. Ook geeft de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) persberichten uit naar aanleiding van wat in de ministerraad is besproken.

Volgens de Grondwet beraadslaagt en besluit de ministerraad over het algemeen regeringsbeleid en bevordert het de eenheid van beleid. Dit wordt concreet gemaakt in artikel 4 van het Reglement van Orde voor de Ministerraad. Het gaat daarbij om:⁵

2.2.1. Wetgeving

De (rijks)ministerraad besluit onder andere over voorstellen van (rijks)wet en ontwerpen van algemene maatregelen van (rijks)bestuur. Dit doet de ministerraad voordat deze aan de Raad van State van het Koninkrijk dan wel de Raad van State worden aangeboden.

4 Besluit van 2 maart 1994 houdende vaststelling van een reglement van orde voor de Ministerraad, zoals laatstelijk gewijzigd bij besluit van 28 april 1998.

5 <http://www.europa-nu.nl>

Als de Raad van State of de Raad van State van het Koninkrijk ernstige kritiek heeft op de voorstellen, vergadert de ministerraad over de consequenties hiervan.

In de ministerraad vindt ook besluitvorming over spoedadviezen aan de Raad van State plaats, en over ingrijpende wijzigingen in of intrekking van voorstellen of ontwerpen waarover de ministerraad in een eerder stadium al heeft besloten. De ministerraad behandelt verder de bekrachtiging van initiatiefwetsvoorstellen die door de Tweede en Eerste Kamer zijn aangenomen.

Handelingen van de Raad van State zijn vastgesteld in

- 17a. Selectielijst Raad van State inzake advisering over wet- en regelgeving in hoogste en laatste instantie (vastgesteld Stcrt. 2003/172).
- 17b: Selectielijst Raad van State beleidsterrein tijdelijke waarneming door de Raad van het Koninklijk gezag over de periode 1945–2000 (vastgesteld Stcrt. 2007/117).
- 17c: Vaststelling selectielijst van de Raad van State (vastgesteld Stcrt. 1997/46).

Het voordragen van de wet aan de koning vormt onderdeel van het BSD 68: Constitutionele Zaken (vastgesteld Stcrt. 1997/46, 2003/172 en 2007/117).

2.2.2. Beleid

In de ministerraad wordt ook vergaderd over beleid voor zover dat niet in wetgeving tot wetten of algemene maatregelen van bestuur tot uitdrukking komt. Zo vindt in de ministerraad besluitvorming plaats over nota's aan het parlement en over adviesaanvragen aan externe adviesorganen die kunnen leiden tot belangrijke politieke en financiële consequenties.

Als ambtenaren lid zijn van externe adviesorganen of interdepartementale commissies, besluit de ministerraad over de publicatie van de rapporten van deze organen of commissies als er belangrijke politieke en financiële consequenties mee gemoeid zijn.

Daarnaast komt in de ministerraad aan de orde hoe bekendheid wordt gegeven aan belangrijke beleidsvoornemens, en wat er moet gebeuren als de beleidsvoornemens van de ene minister in strijd zijn met het beleid van een andere minister.

2.2.3. Buitenlands beleid en Europese Unie

De ministerraad besluit verder over belangrijke onderwerpen in het buitenlands beleid, en over de vraag of Nederland in internationaal verband wel of niet moet instemmen met voorstellen die de Nederlandse rechtsorde beïnvloeden of blijvende verplichtingen met zich meebrengen. Ook het Nederlandse standpunt in vergaderingen van de ministerraad van de Europese Unie wordt in de Nederlandse ministerraad voorbereid.

De ministerraad gaat ook over de instructies aan Nederlandse delegaties en vertegenwoordigers in het buitenland, en over de samenstelling van delegaties.

2.2.4. Instelling van externe adviesorganen en interdepartementale commissies

De ministerraad besluit over de instelling, taak en samenstelling van externe adviesorganen. Hetzelfde geldt voor interdepartementale commissies met een permanent karakter of waarvan de werkzaamheden belangrijke politieke en financiële consequenties kunnen hebben.

2.2.5. Benoemingen en ontslagen

In de ministerraad vindt besluitvorming plaats over voordrachten voor Koninklijke besluiten tot benoeming en ontslag van:

- ministers;
- staatssecretarissen;
- hooggeplaatste rechters;
- hooggeplaatste ambtenaren (waaronder burgemeesters van gemeenten met meer dan 50.000 inwoners en van provinciehoofdsteden);
- hooggeplaatste militairen;
- hooggeplaatste diplomaten

2.2.6. Niet met name genoemde regeringsaangelegenheden

Over zaken die niet in artikel 4 van het Reglement van Orde voor de Ministerraad worden genoemd en die toch van belang zijn voor het algemeen regeringsbeleid, wordt door de betrokken ministers overlegd met de minister-president. Als zij niet tot overeenstemming komen, volgt een bespreking in de ministerraad.

2.2.7. Kwesties onderzoeken: het instellen van onderraden en ministeriële commissies

Het is voor de ministerraad vaak niet mogelijk uitvoerig in te gaan op ingewikkelde en technische kwesties. Daarom geven de ministers er sinds jaar en dag de voorkeur aan zulke kwesties te bespreken in kleinere kring, vaak in aanwezigheid van deskundigen.

Het eerste blijk van 'commissies uit de Ministerraad' dateert van 1937. Het toen geldige Reglement van Orde 1905 bood daartoe overigens niet een grondslag. Ook in de Londense ballingschap hebben commissies uit de MR gefungeerd. De eerste onderraden hebben hun intrede gedaan met het kabinet-Schermerhorn op 26 juni 1945, nog voordat het Reglement van Orde daartoe de mogelijkheid formeel bood.

Het Reglement van Orde (1994) geeft de ministerraad dan het recht onderraden (artikelen 17-24) en ministeriële commissies (artikel 25) in te stellen die zich bezighouden met bepaalde delen van het regeringsbeleid. Het belangrijkste verschil tussen beide gremia is dat onderraden, in tegenstelling tot ministeriële commissies, een permanent karakter hebben. Ministeriële commissies kunnen worden ingesteld ter voorbereiding van een bepaalde aangelegenheid, zoals een wetsontwerp of een nota.

2.2.8. Rijksministerraad

De MP is ook voorzitter van de Rijksministerraad (RMR). De RMR komt regelmatig bij elkaar en bestaat uit de leden van de ministerraad, de gevolmachtigde minister van de Nederlandse Antillen en de gevolmachtigde minister van Aruba (vanaf 1986). Tot 1975 zat ook de gevolmachtigd minister van Suriname in de RMR. De RMR beraadslaagt en besluit over alle aangelegenheden van het Koninkrijk die de Nederlandse Antillen en/of Aruba raken. Op de agenda staan alleen onderwerpen die volgens het Statuut Koninkrijksaangelegenheden hier besproken moeten worden.

De RMR kende geen voorportalen of onderraden. Echter, in februari 2007, heeft de ministerraad ingestemd met het voorstel van de MP met de instelling van een onderraad van de rijksministerraad. Een dergelijke onderraad dient ter voorbereiding van de besluitvorming in de Rijksministerraad die de besluiten vaststelt. Dit houdt in dat de instelling van een onderraad geen gevolgen heeft voor de verhoudingen in het Koninkrijk

en de volksvertegenwoordigingen van de landen.⁶

Samenstelling en positie van de rijksministerraad ("raad van ministers van het Koninkrijk") zijn geregeld in de artikelen 7 en 10 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden. Deze regeling is nader uitgewerkt in het reglement van orde voor de ministerraad. Artikel 12 van het Statuut kent een bijzondere regeling voor geschillen tussen de landen binnen de rijksministerraad met een beslissende stem voor de MP.

De MP is voorzitter en de archieven van de RMR bevinden zich bij het ministerie van AZ. Ten overvloede: de handelingen van de ministers van Aruba, en van de Nederlandse Antillen vallen niet onder de Archiefwet van Nederland. De Nederlandse Antillen hebben een eigen Archiefwet.

2.3. Actor: Minister-President/Minister van Algemene Zaken

De minister-president is de voorzitter van de ministerraad en minister van Algemene Zaken. Sinds 1945 wordt de voorzitter van de ministerraad in het benoemingsbesluit aangeduid als minister-president. In 1983 is de functie van minister-president opgenomen in de Grondwet.

Na vorming van het kabinet leest de minister-president tijdens de vergadering van de Tweede Kamer de regeringsverklaring voor en doet daarbij verslag over zijn aandeel in de formatie. Het wordt wel als een gemis gezien dat de informateur, de niet geslaagde formateur en de formateur die zelf buiten het kabinet blijft niet ter verantwoording kunnen worden geroepen.

Als minister is de minister-president gelijk aan alle andere ministers en dus kan men hem niet echt de baas noemen. Als voorzitter van de ministerraad is hij echter wel verantwoordelijk voor de eenheid en de coördinatie van het beleid. Om die verantwoordelijkheden waar te maken, heeft hij een aantal bevoegdheden die de andere ministers niet hebben en die in het Reglement van orde voor de ministerraad omschreven staan. Als voorzitter stelt hij de agenda van de ministerraad samen, en formuleert hij de conclusies.

De minister-president is belast met de coördinatie van het regeringsbeleid. De minister-president is de voorzitter van de vergaderingen van de onderraden en in de meeste gevallen ook van de ministeriële commissies, al wijst de ministerraad het voorzitterschap soms aan een andere minister toe. Hij heeft inhoudelijke bevoegdheden. Hij is "verantwoordelijk voor het gehele ministeriële en ambtelijke besluitvormingsproces".⁷ Daarnaast behoort het tot zijn bevoegdheden te bepalen of bepaalde zaken tot het algemeen regeringsbeleid behoren of niet, te oordelen over competentiegeschillen tussen ministers en stelt hij de agenda van de ministerraad en de vergaderorde vast.

De minister-president treedt ook op als 'woordvoerder' als het gaat om de hoofdlijnen van het kabinetsbeleid, zoals bij de Algemene Politieke Beschouwingen. Iedere vrijdagmiddag geeft hij na afloop van de ministerraad een persconferentie waarin hij kort aangeeft wat er besproken is en vragen van de journalisten beantwoordt.⁸ In het TV-

6 Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 200 III, nr. 4

7 Rijksarchiefdienst, Coördinatie op hoog niveau: institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990, Den Haag, 1992, p.7.

8 In 1970 is de traditie van het wekelijkse gesprek ontstaan.

programma 'Gesprek met de minister-president' op vrijdagavond wordt hij dan nog geïnterviewd.

De MP is het gezicht van de regering en heeft als lid van de Europese Raad een bijzondere positie. Bij afwezigheid wordt de minister-president vervangen door de vice-minister-president of de oudste minister.

De MP draagt de ministeriële verantwoordelijkheid voor het optreden van de leden van het Koninklijk Huis. Daarnaast heeft hij een internationale rol zoals het deelnemen aan internationale overlegvormen en het voorbereiden van en deelnemen aan bezoeken van buitenlandse staatshoofden en regeringsleiders.

De MP is ook verantwoordelijk voor de coördinatie van de inlichtingen- en veiligheidsdiensten. De coördinator inlichtingen- en veiligheidsdiensten bij het ministerie van AZ heeft de taak de samenwerking tussen de veiligheidsdiensten (in 2004: AIVD en de MIVD) te bevorderen. Deze taak moet in een BSD coördinatie inlichtingen- en veiligheidsdiensten beschreven worden.

2.3.1. De Secretaris-Generaal / Kabinet van de Minister-President (KMP)

Binnen het KMP zorgen de SG, de secretaris ministerraad (SMR) en raadadviseurs voor advisering op de diverse terreinen van het algemene regeringsbeleid. Het KMP wordt aangestuurd door de Secretaris-Generaal (SG) van het ministerie van Algemene Zaken en heeft als belangrijkste taak het adviseren en (secretarieel) ondersteunen van de minister-president. Het SMR voert het secretariaat van de ministerraad. Raadsadviseurs geven advies en voeren daarnaast het secretariaat van onderraden en ministeriële commissies.

Het KMP wordt aangestuurd door de Secretaris-Generaal (SG) van het ministerie van Algemene Zaken en heeft als belangrijkste taak het adviseren en (secretarieel) ondersteunen van de minister-president. Het SMR voert het secretariaat van de ministerraad. De secretaris van de ministerraad (SMR) verzorgt de administratieve en procedurele ondersteuning voorafgaand aan, tijdens en na afloop van de ministerraad, zoals de voorbereiding van de agenda, de besluitenlijst en de notulen. Bij de ministerraad is naast de secretaris ministerraad ook een van de adjunct-secretarissen aanwezig voor het opstellen van de ontwerp-notulen. Raadsadviseurs geven advies en voeren daarnaast het secretariaat van onderraden en ministeriële commissies. De raadsadviseurs zijn ook lid van de ambtelijke voorportalen die gekoppeld zijn aan de beleidsterreinen van hun onderraden en ministeriële commissies.

2.3.2. Rol van de Rijksvoorlichtingsdienst

De directeur-generaal van de Rijksvoorlichtingsdienst (RVD), of zijn plaatsvervanger, is bij de vergaderingen van de ministerraad aanwezig. De RVD brengt persberichten uit naar aanleiding van de ministerraad. Handelingen van de RVD zijn opgenomen in het BSD 46 Voorlichting van de rijksoverheid (Stcrt. 2007/112).

2.4. Actor: Onderraden, ministeriële commissies

In deze paragraaf komen onderraden en ministeriële commissies aan bod. Deze moeten worden onderscheiden van ambtelijke voorportalen en interdepartementale commissies. Hier kan dit BSD afgebakend worden ten opzichte van de verschillende BSDs op beleidsterreinen. De eerste twee (onderraden en ministeriële commissies) spelen in dit BSD een rol. De handelingen van de laatste twee (interdepartementale commissies en

ambtelijke voorportalen) moeten opgenomen zijn in de verschillende beleids-BSDs.

2.4.1. Onderraden en ministeriële commissies

Het is voor de ministerraad vaak niet mogelijk uitvoerig in te gaan op ingewikkelde en technische kwesties. Daarom geven de ministers er sinds jaar en dag de voorkeur aan zulke kwesties te bespreken in kleinere kring, vaak in aanwezigheid van deskundigen. Het Reglement van Orde geeft de ministerraad dan ook het recht onderraden en ministeriële commissies in te stellen die zich bezighouden met bepaalde delen van het regeringsbeleid:

- Onderraden zijn permanent en bedoeld ter voorbereiding of ter beslissing van aangelegenheden inzake delen van het algemeen regeringsbeleid. Tussen 1945 en 1979 werden ze ook wel vaste colleges uit de Raad genoemd.
- Ministeriële commissies zijn meestal tijdelijk en bereiden specifieke aangelegenheden voor, bijvoorbeeld een besluit, een wetsontwerp of een nota. Tussen 1945 en 1979 werden ze ook wel (bijzondere) commissies uit de Raad genoemd.

Het belangrijkste verschil tussen beide gremia is dat onderraden, in tegenstelling tot ministeriële commissies, een permanent karakter hebben. Ministeriële commissies kunnen worden ingesteld ter voorbereiding van een bepaalde aangelegenheid, zoals een wetsontwerp of een nota.

De minister-president is de voorzitter van de vergaderingen van de onderraden en in de meeste gevallen ook van de ministeriële commissies, al wijst de ministerraad het voorzitterschap soms aan een andere minister toe. Het secretariaat van een onderraad en ministeriële commissie wordt gevoerd door een raadsadviseur die deel uitmaakt van het Kabinet van de minister-president (KMP). De raadsadviseurs zijn ook lid van de ambtelijke voorportalen die gekoppeld zijn aan de beleidsterreinen van hun onderraden en ministeriële commissies.

Éen minister van een onderraad is de coördinerend minister. Deze heeft een 'coördinerende rol' en enkele bijbehorende procedurele bevoegdheden: hij is "verantwoordelijk voor de ambtelijke voorbereiding van de besluitvorming in de onderraden". Sinds 1985 is de coördinerend vakminister ook verantwoordelijk voor de voortgangsbewaking van het interdepartementaal overleg.

Aan onderraden en ministeriële commissies nemen bewindslieden en ambtenaren deel. Een paar ministers zijn vaste leden, de overige ministers zijn altijd welkom. Ministers, staatssecretarissen en Secretarissen Generaal ontvangen allen de agenda. Staatssecretarissen mogen deelnemen aan de onderraden of commissies, maar hebben slechts een raadgevende stem. Deskundigen (meestal ambtenaren) kunnen vaste deelnemers zijn, maar worden ook vaak per gelegenheid uitgenodigd. De besluitenlijst (conclusies) van een onderraad behoeft de goedkeuring van de MR.

In februari 2007 heeft de ministerraad, op voordracht van de MP, zes onderraden ingesteld, namelijk de volgende de Raad voor Internationale en Europese Zaken (Minister van BuiZa als coördinerend minister); Raad voor Economie, Kennis en Innovatie (Minister van EZ); Raad voor Duurzame Leefomgeving (Minister van VROM); Raad voor Sociale Samenhang (Minister van SZW en minister voor Wonen, Wijken en Integratie); Raad voor Veiligheid en Rechtsorde (Minister van Justitie en minister van BZK); Raad voor Bestuur, Overheid en Publieke Dienstverlening (Minister van BZK).

Basis voor het stelsel van de zes onderraden is de indelingen van het coalitieakkoord: de daar genoemde zes pijlers die het kabinetsbeleid dragen. Voorzitter is steeds de MP, daarnaast is per onderraad een coördinerend minister verantwoordelijk voor een gecoördineerde voorbereiding en inbreng van de stukken. Verder zijn binnen de zes pijlers in het coalitieakkoord tien projecten benoemd. Per project is een eerstverantwoordelijke minister aangewezen. Opzet is dat hiermee wordt bijgedragen aan een samenhangende en ontkokerde beleidsvoorbereiding.

Naast deze zes onderraden die gestoeld zijn op de pijlers uit het coalitieakkoord, wordt voorgesteld dat er een Onderraad komt voor Koninkrijksrelaties. Dat is de Raad voor Koninkrijksrelaties (RKR) geworden, die in 2007 is ingesteld. Dit is een onderraad van de Rijksministerraad. De verhouding tussen de Rijksministerraad en een onderraad van de rijksministerraad wordt bepaald door het instellingsbesluit van de onderraad dat wordt vastgesteld door de Rijksministerraad. Een dergelijke onderraad dient ter voorbereiding van de besluitvorming in de Rijksministerraad die de besluiten vaststelt.

2.4.2. Ambtelijke voorportalen en interdepartementale commissies

Om het onderscheid tussen ambtelijke voorportalen en interdepartementale commissies enerzijds en de onderraden en ministeriële commissies anderzijds te verduidelijken worden hier ook de interdepartementale commissies en ambtelijke voorportalen kort besproken.

Interdepartementale commissies hebben als doel de beleidsontwikkeling tussen de departementen af te stemmen. Een interdepartementale commissie heeft “een instellingsduur van ten hoogste vier jaren indien de commissie niet tevens ambtelijk voorportaal is.”⁹ Een interdepartementale commissie is een (interne) commissie:

- die formeel, bij schriftelijke regeling is ingesteld;
- waarin meer dan één ministerie is vertegenwoordigd;
- waarvan meer dan de helft van de leden ambtenaar bij een ministerie is.

Met het eerste kenmerk wordt de interdepartementale commissie onderscheiden van informele groepen. Het tweede kenmerk onderscheidt ze van intradepartementale commissies. Het derde kenmerk onderscheidt de interdepartementale commissies van externe commissies.

Ambtelijke voorportalen vormen onder de interdepartementale commissies een bijzondere categorie. Ambtelijke voorportalen onderscheiden zich van interdepartementale commissies doordat zij:

- als interdepartementale commissie aan een onderraad of ministeriële commissie zijn verbonden;
- aan de coördinerend minister of andere minister een finaal ambtelijk advies uitbrengen over de voorstellen die ministers in de ministerraad of onderraad aan de orde willen stellen;
- ten opzichte van de andere interdepartementale commissies een toetsende en sturende functie hebben. Ambtelijke voorportalen zijn knooppunten van knooppunten;
- in beginsel niet aan een (bestaans-)termijn gebonden zijn.

2.4.3. Verschil

Het werkterrein van de ambtelijke voorportalen is hetzelfde als dat van de onderraden

⁹ Circulaire van 11 maart 1987: aanwijzingen inzake interdepartementale commissies.

en ministeriële commissies: de (interdepartementale) coördinatie op een breed beleidsterrein. De bevoegdheden van ambtelijke voorportalen zijn niet in een apart besluit vastgelegd. De coördinerend minister benoemt de voorzitter en secretaris van een ambtelijk voorportaal en stelt de (overige) leden met goedvinden van de minister van de vertegenwoordigde departementen aan. Ambtelijke voorportalen zijn het ambtelijk spiegelbeeld van de onderraden.

Een onderraad kan verschillende ambtelijke voorportalen hebben, een ministeriële commissie maar één. Pas sinds halverwege de jaren zeventig wordt 'de voorportaalfunctie' van interdepartementale commissies apart benoemd. In de praktijk betekent het dat de MP verantwoordelijk is voor de neerslag van onderraden en ministeriële commissies. De verschillende departementen (de vakministers) voeren het secretariaat voor de ambtelijke voorportalen. In de verschillende BSD's m.b.t. een bepaald beleidsterrein of onderzoeksgebied – anders dan dit BSD – zijn de handelingen van de ambtelijke voorportalen/ interdepartementale commissies te vinden.

2.4.4. Externe adviesorganen

De ministerraad besluit over de instelling, taak en samenstelling van externe adviesorganen. Hetzelfde geldt voor interdepartementale commissies met een permanent karakter of waarvan de werkzaamheden belangrijke politieke en financiële consequenties kunnen hebben.

2.5. Actor: De minister van Buitenlandse Zaken, 1945-1990 Minister van Buitenlandse Zaken, 1945-1990

Samen met de minister-president coördineert de minister van buitenlandse zaken het buitenlands beleid. Daarnaast hebben ze beiden een rol in het voorbereiden en afleggen van buitenlandse bezoeken; en in het voorbereiden van en deelnemen aan het programma rond bezoeken van buitenlandse staatshoofden en regeringsleiders. De MP is lid van de Europese Raad.

Voor handelingen na 1990 maakt het ministerie van BuiZa gebruik van het BSD 186 Het Nederlands Buitenlands Beleid, vastgesteld in Staatscourant 2007/190.

2.6. Actor: De vakministers

De vakministers maken onderdeel uit van de (rijks)ministerraad. Staatssecretarissen zijn geen lid van de ministerraad, maar kunnen met raadgevende stem deelnemen aan de vergaderingen van de raad. Voorzitter van de ministerraad is de minister-president (MP). In de ministerraad kan de minister-president vervangen worden door een vice-minister-president. Ministers die deze functie bekleden, doen dat altijd *naast* hun eigen portefeuille. Het SMR voert het secretariaat van de ministerraad.

De minister-president is de voorzitter van de vergaderingen van de onderraden en in de meeste gevallen ook van de ministeriële commissies. In enkele gevallen wijst de ministerraad het voorzitterschap toe aan een andere minister: een vakminister.

De vakminister die deelneemt aan een onderraad heeft een coördinerende rol en enkele bijbehorende procedurele bevoegdheden: hij is verantwoordelijk voor de ambtelijke voorbereiding van de besluitvorming in de onderraden. Raadsadviseurs van het KMP voeren het secretariaat van onderraden en ministeriële commissies.

De MP kan bij afwezigheid vervangen worden door de vice-minister-president of de oudste minister. Bijvoorbeeld in de Europese Raad of het vragenuurtje.

2.6.1. Zorgdrager minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 1945-

Minister van Binnenlandse Zaken, 1945-1988

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 1988-

2.6.2. Zorgdrager minister van Defensie, 1945-

Minister van Oorlog, 1945-1959

Minister van Marine, 1945-1959

Minister van Defensie, 1959 -

2.6.3. Zorgdrager minister van Economische Zaken, 1945-

Minister van Economische Zaken, 1945-

2.6.4. Zorgdrager minister van Financiën, 1945-

Minister van Financiën, 1945-

2.6.5. Zorgdrager minister van Justitie, 1945-

Minister van Justitie, 1945-

2.6.6. Zorgdrager minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 1945-

Minister van Landbouw, Visserij en Voedselvoorziening, 1945- 1959

Minister van Landbouw en Visserij, 1959- 1989

Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1989- 2003

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2003-

2.6.7. Zorgdrager minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 1945-

Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, 1945- 1965

Minister van Onderwijs en Wetenschappen, 1965-1994

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, 1994-2003

Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2003-

Taakgebied Kunsten:

Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, 1965- 1982

Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, 1982- 1994

2.6.8. Zorgdrager minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 1945-

Minister van Sociale Zaken, 1945- 1951

Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, 1951- 1971

Minister van Sociale Zaken, 1971- 1981

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 1981-

2.6.9. Zorgdrager minister van Verkeer en Waterstaat, 1945-

Minister van Verkeer en Waterstaat, 1945 -

2.6.10. Zorgdrager minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 1945-

Taakgebied Volksgezondheid:

Minister van Sociale Zaken, 1945- 1951

Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, 1951- 1971
Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1971- 1982
Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, 1982- 1994
Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 1994-

Taakgebied Welzijn:

Minister van Binnenlandse Zaken, 1945- 1952
Minister van Maatschappelijk Werk, 1952- 1965
Minister van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk, 1965- 1982
Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, 1982- 1994
Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, 1994-

2.6.11. Zorgdrager minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, 1945-

Minister van Openbare Werken en Wederopbouw, 1945-1947
Minister van Wederopbouw en Volkshuisvesting, 1947-1956
Minister van Volkshuisvesting en Bouwnijverheid, 1956-1965
Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO), 1965-1982
Minister van Volksgezondheid en Milieuhygiëne, 1971-1982
Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), 1982-

3. Selectiecriteria

Om de selectiedoelstelling te bereiken worden de handelingen in het BSD gewaardeerd aan de hand van de volgende *algemene* selectiecriteria:

Handelingen die gewaardeerd worden met B(ewaren)	
Algemeen selectie criterium	Toelichting
1. <i>Handelingen die betrekking hebben op voorbereiding en bepaling van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan agendavorming, het analyseren van informatie, het formuleren van adviezen met het oog op toekomstig beleid, het ontwerpen van beleid of het plannen van dat beleid, alsmede het nemen van beslissingen over de inhoud van beleid en terugkoppeling van beleid. Dit omvat het kiezen en specificeren van de doeleinden en de instrumenten.
2. <i>Handelingen die betrekking hebben op evaluatie van beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het beschrijven en beoordelen van de inhoud, het proces of de effecten van beleid. Hieruit worden niet per se consequenties getrokken zoals bij terugkoppeling van beleid.
3. <i>Handelingen die betrekking hebben verantwoording van beleid op hoofdlijnen aan andere actoren</i>	Hieronder valt tevens het uitbrengen van verslag over beleid op hoofdlijnen aan andere actoren of ter publicatie.
4. <i>Handelingen die betrekking hebben op (her)inrichting van organisaties belast met beleid op hoofdlijnen</i>	Hieronder wordt verstaan het instellen, wijzigen of opheffen van organen, organisaties of onderdelen daarvan.
5. <i>Handelingen die bepalend zijn voor de wijze waarop beleidsuitvoering op hoofdlijnen plaatsvindt</i>	Onder beleidsuitvoering wordt verstaan het toepassen van instrumenten om de gekozen doeleinden te bereiken.
6. <i>Handelingen die betrekking hebben op beleidsuitvoering op hoofdlijnen en direct zijn gerelateerd aan of direct voortvloeien uit voor het Koninkrijk der Nederlanden bijzondere tijdsomstandigheden en incidenten</i>	Bijvoorbeeld in het geval de ministeriele verantwoordelijkheid is opgeheven en/of wanneer er sprake is van oorlogstoestand, staat van beleg of toepassing van noodwetgeving.

4. Verslag van de vaststellingsprocedure

In mei 2008 is het ontwerp-BSD namens de indiende zorgdragers door het Project Wegwerken Archief Achterstanden aan de minister van OC&W aangeboden, waarna deze het ter advisering heeft ingediend bij de Raad voor Cultuur (RvC).

Van het gevoerde driehoeksoverleg over de waarderingen van de handelingen is een verslag gemaakt, dat tegelijk met het BSD naar de RvC is verstuurd.

Vanaf 1 december lagen de selectielijsten gedurende acht weken ter publieke inzage op de website van het Nationaal Archief; op de website van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap; bij de informatiebalie in de studiezaal van het Nationaal Archief. Van (historische) organisaties of individuele burgers is geen commentaar ontvangen.

Op 29 januari 2009 bracht de RvC advies uit (bca-2009.05163/3), hetwelk geen aanleiding heeft gegeven tot wijzigingen in de ontwerp-selectielijst.

Ook van (historische) organisaties of individuele burgers is geen commentaar ontvangen tijdens de inzage legging.

Daarop werd het BSD op 2 maart 2009 door de algemene rijksarchivaris, namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Project Directeur Project Wegwerken Archiefachterstanden namens de indiende zorgdragers vastgesteld.

De beschikkingen behorende bij deze selectielijsten zijn gepubliceerd in de Staatscourant.

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Algemene Zaken (NA/09/448)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (NA/09/449)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Buitenlandse Zaken (NA/09/450)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Defensie (NA/09/451)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Economische Zaken (NA/09/452)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Financiën (NA/09/453)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009

minister van Justitie (NA/09/454)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (NA/09/455)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (NA/09/456)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (NA/09/547)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Volksgezondheid, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (NA/09/458)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Verkeer en Waterstaat (NA/09/459)

Stcrnt. 2009, nr. 53, datum inwerkingtreding 20 maart 2009
minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (NA/09/460)

Leeswijzer van de handelingen

(X):	Het volgnummer van de handeling. De nummering van het concept-BSD van het ministerie van Algemene Zaken is hier gehandhaafd.
Handeling	Een complex van activiteiten die een actor verricht ter vervulling van een taak of op grond van een bevoegdheid. In de praktijk komt een handeling vaak overeen met een procedure of een werkproces.
Periode	Het tijdvak waarin de handeling is verricht. Als geen eindjaar staat vermeld, wordt de handeling nog steeds uitgevoerd.
Product	De neerslag van de handeling, dus welke vorm hebben de archiefbescheiden. Het is ongebruikelijk in een BSD het product van een handeling te benoemen, maar wij hebben er hier toch (in sommige gevallen) voor gekozen omdat aan dit BSD geen RIO met handelingen ten grondslag ligt.
Grondslag/bron	De wettelijke basis voor de handeling. Als er geen wettelijke grondslag voor een handeling bestaat, kan de <i>bron</i> worden genoemd waarin de handeling staat vermeld.
Opmerking	Deze aanvullende informatie wordt slechts vermeld wanneer de strekking van de handeling toelichting behoeft.
Waardering	Waardering van de handeling in B (bewaren) of V (vernietigen). Bij vernietigen wordt de vernietigingstermijn vermeld, bij bewaren het selectie criterium.

5. Ingetrokken handeling

Voor alle ministeries geldt dat de volgende handeling wordt ingetrokken uit de selectielijst Organisatie van de rijksoverheid (BSD 143, vastgesteld Stcrt 2005/245):

351.

Handeling: Het voeren van ministerraadoverleg en/of het voeren van overleg met onderraden/ministeriële commissies

Periode: 1945–

Opmerking: Het Ministerie van Algemene Zaken is belast met het secretariaat. Deze handeling herbergt geen (interne) beleidsvormende stukken.

Waardering: V, 20 jaar; beleidsvormende stukken B (1)

In plaats van deze handeling komt voor de zorgdrager minister van AZ handeling 1, en voor de overige ministers handeling 2 in de plaats: het voorbereiden, (mede)vaststellen, coördineren en evalueren van het algemeen regeringsbeleid.

6. Selectielijst voor coördinatie van het algemeen regeringsbeleid

6.1. Actoren onder de zorg van de minister-president/ de minister van algemene zaken

6.1.1. Actor: (Rijks)ministerraad

(1)

Handeling: Het voorbereiden, (mede)vaststellen, coördineren en evalueren van het algemeen regeringsbeleid.

Periode: 1945-

Product: Notulen, agenda's en vergaderstukken van de vergaderingen van de (Rijks)ministerraad, beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen en evaluaties

Opmerking: Vergelijk handeling 2.

De MP is voorzitter van de (rijks)ministerraad. Bij afwezigheid de vice-MP.

1. Onder deze handeling valt onder andere:

- Het vaststellen van de vergaderagenda van de ministerraad
- Het opstellen van de besluitenlijst van de ministerraad
- Het uitnodigen van deskundigen in de ministerraad
- Het voorbereiden van een standpunt ter inbrenging in de ministerraad
- Het aan een externe adviescommissie verzoeken om advies
- Het goedkeuren van de besluitenlijst van onderraden
- Het beraadslagen en besluiten over alle aangelegenheden van het Koninkrijk der Nederlanden (als deelnemer aan de Rijksministerraad), zoals over:
 - Aangelegenheden m.b.t. Suriname als onderdeel van het Koninkrijk der Nederlanden.
 - Het voeren van overleg met de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen en de Gevolmachtigde Minister van Aruba.
 - Aangelegenheden m.b.t. de Nederlandse Antillen en/of Aruba, maar ook m.b.t. eventuele onderdelen van het Koninkrijk der Nederlanden, zoals wellicht Curaçao en Sint-Maarten. Zij krijgen vermoedelijk per 15 december 2008 een status aparte zoals Aruba die nu heeft.

2. Kladblokken met aantekeningen van de secretaris

De secretaris van de Ministerraad maakt tijdens de vergaderingen van de ministerraad handgeschreven notulen in kladblokken.

De Ministerraad van 3 januari 1950 besloot om in sommige gevallen beraadslaging niet in notulen te verwerken maar te volstaan met de aantekeningen van de secretaris.

Vanwege het historisch belang krijgen al deze kladblokken daarom de waardering B.

3. Voor de voorbereidende beleidsstukken die leiden tot ministerraadsstukken moet het ministerie zelf de waardering vaststellen via haar eigen basisselectiedocumenten.

4. Artikel 12 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden kent een bijzondere regeling voor geschillen tussen de landen binnen de rijksministerraad met een beslissende stem voor de MP.

Grondslag/bron:

o.a. Grondwet, art. 45

Opmerking

Waardering:

B (1, 2)

(7)

Handeling:

Het vormen van (rijks-)onderraden, commissies, ministeriële overleggen en overlegplatformen.

Periode:

1945-

Product:

nota's, notities, onderzoeksrapporten, verslagen commissies

Opmerking:

Het besluit tot het vormen van een onderraad of overleg wordt genomen in de (rijks)ministerraad. Het uiteindelijke instellingsbesluit wordt opgenomen in de Staatscourant.

In februari 2007 is besloten tot de instelling van een onderraad voor de rijksministerraad: onderraad voor Koninkrijksrelaties.

Grondslag/bron:

o.a. Besluit van 2 maart 1994, houdende vaststelling van een reglement van orde voor de ministerraad, art. 17

Waardering:

B (1)

Actor: Minister-President/Minister van Algemene Zaken

Hieronder vallen ook de handelingen die de vice-minister-president(en) uitvoert/uitvoeren wanneer deze de MP vervangt.

(3)

Handeling: Het verstrekken van informatie aan de Commissies voor de Verzoekschriften van de Staten Generaal, aan overige kamercommissies en aan de Nationale Ombudsman naar aanleiding van klachten van burgers inzake het algemeen regeringsbeleid.

Periode: 1945-

Product: brieven, notities

Opmerking: Zie tevens het PIVOT-rapport betreffende de Nationale Ombudsman. Hieronder valt ook:
Het afhandelen van klachten over de coördinator inlichtingen- en veiligheidsdiensten, ingediend bij de Nationale Ombudsman.

Grondslag/bron: WIV, artikel 83.3, 84.3 en 84.4

Waardering B (3)

(4)

Handeling: Het beantwoorden van vragen van individuele burgers, bedrijven en instellingen inzake het algemeen regeringsbeleid.

Periode: 1945-

Product: brieven, notities

Opmerking: Het Bureau Beantwoording Burgercorrespondentie was tot 1 januari 2003 ondergebracht bij het KMP. Nadien is het onderdeel van de directie Publiek en Communicatie/Postbus 51. KMP bleef wel formeel de opdrachtgever voor de beantwoording van burgercorrespondentie. De waardering B wordt toegekend op verzoek van het Nationaal Archief en geldt uitsluitend voor vragen over het algemeen regeringsbeleid. De meeste brieven aan de minister-president gaan over een beleidsterrein van een andere minister en worden dan ook doorgestuurd naar die andere minister. Waardering vindt dan plaats volgens de selectielijst van de andere minister.
De doorzendbrieven van het ministerie van AZ kunnen na 1 jaar worden vernietigd.

Grondslag/bron: --

Waardering: B (3)

(9)

Handeling: Het afleggen van verantwoording en het geven van toelichting aan het parlement over het algemeen regeringsbeleid.

Periode: 1945-

Product: brieven, notities, toespraken

Opmerking: Hieronder vallen:

- het beantwoorden van Kamervragen en het anderszins op verzoek incidenteel informeren van de Kamers der Staten Generaal over het algemeen regeringsbeleid
- het afleggen van de regeringsverklaring en andere verklaringen
- het houden van toespraken namens de regering

Opmerking:

- het woord voeren namens de regering

De eerste twee activiteiten worden uitgevoerd door de MP, de laatste twee kunnen ook worden uitgevoerd door de RVD.

Grondslag/bron: ---

Waardering: B (3)

(10)

Handeling: Het optreden als eerste woordvoerder van de (rijks)ministerraad.

Periode: 1945-

Opmerking: Hieronder vallen:

- het geven van persconferenties
- het geven van interviews

Grondslag/bron: ---

Waardering: B (3)

(53)

Handeling: Het houden van toezicht op de uitvoering van besluiten.

Periode: 1945-

Product: Bijvoorbeeld: besluiten en beschikkingen van de MP, handelend in overeenstemming met het gevoel van de Ministerraad.

Grondslag/bron: ---

Waardering: B (3)

Kabinetformatie

(12)

Handeling: Het ondersteunen van de formateur en informateur.

Periode: 1945-

Grondslag/bron: Onder meer Ministerie van Algemene Zaken, 'Prestatieplan KMP 2003', p.3

Opmerking: Het ministerie van AZ biedt op IF-basis de secretariaatsdienst, en voorlichting, aan de (in)formateur.

Tot deze handeling hoort ook het ontvangen van de dossiers van de kabinet(s)formatie. Het is gebruikelijk dat de dossiers m.b.t. de kabinet(s)formatie bij het ministerie van Algemene Zaken worden gedeponereerd. In die dossiers zit tenminste:

- brieven van burgers en organisaties;
- eindverslagen van de (in)formateur(s);
- persberichten;
- personalia kabinetleden;
- coalitieakkoord.

Tot de zorg voor de totstandkoming en wijziging van het kabinet vallen:

- gesprekken met kandidaat-bewindslieden
- benoeming nieuwe bewindslieden
- rapportage informateurs en formateurs
- schrijven regeerakkoord

Waardering: B (1, 3, 4)

(13)

Handeling: Het ondersteunen van de nieuwe ministerraad.

Periode: 1945-

Product: Introductiedossier voor aantredende bewindspersonen, handleiding voor aantredende bewindspersonen

Grondslag/bron: ---

Opmerking: Deze ondersteuning vindt voor en de formatie plaats

Waardering: B (4)

Buitenlandse zaken

(14)

Handeling: Het mede coördineren van buitenlands beleid.

Periode: 1945-

Product: Notulen, rapporten, nota's, notities, reisverslagen, redevoeringen

Opmerking: Hieronder vallen onder meer:

- deelnemen aan internationale overlegvormen of overlegvormen over internationaal beleid
- deelnemen aan de Europese Raad en andere internationale topconferenties

De neerslag komt voort uit:

- de ambtelijke voorbereiding
- de deelname
- de verantwoording aan het parlement

Overigens berust de coördinatie van het buitenlands beleid ontegenzeggelijk bij de minister van Buitenlandse Zaken.

Het lidmaatschap van de MP van de Europese Raad ligt vast in verdragen.

Grondslag/bron: Onder meer: Motie-Brinkhorst inzake verantwoording deelname MP aan de Europese Raad, TK-stukken 1979, Handelingen der Tweede Kamer 1978-1979, p. 3745.

Waardering: B (1)

(15)

Handeling: Het voorbereiden van en deelnemen aan het programma rond bezoeken van buitenlandse staatshoofden en regeringsleiders.

Periode: 1945-

Opmerking: Meestal in samenwerking met de minister van Buitenlandse zaken en het Kabinet van de Koningin.

Hieronder vallen:

- de ambtelijke voorbereiding
- de deelname
- de verantwoording aan het parlement

Grondslag/bron: Rehwinkel 175-176

Waardering: B (1)

(16)

Handeling: Het voorbereiden en afleggen van buitenlandse bezoeken.
Periode: 1945-
Opmerking: Meestal in samenwerking met de minister van Buitenlandse zaken.
Hieronder vallen:

- de ambtelijke voorbereiding
- de deelname
- de verantwoording aan het parlement

Hieronder vallen ook bezoeken aan Suriname, Nederlandse Antillen en Aruba.

Grondslag/bron: Rehwinkel 175-176
Waardering: B (1)

Binnenlandse Zaken

(17)

Handeling: Het onderhouden van contacten met bestuursorganen en maatschappelijke organisaties in Nederland.
Periode: 1945-
Opmerking: Hieronder vallen:

- de ambtelijke voorbereiding
- de deelname
- de verantwoording aan het parlement

Grondslag/bron:
Waardering: B (1)

(18)

Handeling: Het voorbereiden van en deelnemen aan het programma rond binnenlandse bezoeken.
Periode: 1945-
Opmerking: Hieronder vallen:

- de ambtelijke voorbereiding
- de deelname
- de verantwoording aan het parlement

Grondslag/bron:
Waardering: B (5)

Koninklijk Huis

(21)

Handeling: Het dragen van verantwoordelijkheid voor de Koning, het Koninklijk Huis en het Kabinet van de Koningin.
Periode: 1945-
Product: Verslagen
Opmerking: Hieronder vallen:

- het voeren van overleg met het staatshoofd
- het informeren van het staatshoofd

- het afleggen van verantwoording voor het Koninklijk Huis
- het opstellen van wetsvoorstellen en regelingen inzake het Koninklijk Huis

Het zorgen voor berichtgeving over het Koninklijk Huis is onderdeel van BSD 46, handelingen 179, 180, 184.

Grondslag/bron:

o.a. Grondwet, art. 42-2, KB 13 december 1965, ministeriële beschikking 21 december 1965

Waardering:

B (1)

6.1.2. Actor: Ministeriële commissies, (Rijks)onderraden, overlegplatforms o.l.v. de minister van Algemene Zaken/ de Minister-President

(8)

Handeling:	Het voorbereiden van ministeriële besluitvorming.
Periode:	1945-
Product:	notulen, agenda's en vergaderstukken van de vergaderingen van de (Rijks)onderraad of commissie, beleidsadviezen, verslagen van ad-hoc bewindsliedenoverleg.
Opmerking:	De minister-president is de voorzitter van de vergaderingen van de (Rijks)onderraden en in de meeste gevallen ook van de ministeriële commissies, al wijst de ministerraad het voorzitterschap soms aan een andere minister toe.
Grondslag/bron:	De raadsadviseurs van het KMP voeren het secretariaat voor de onderraden, commissies en overlegplatformen. Onder meer: Besluit van 2 maart 1994, houdende vaststelling van een reglement van orde voor de ministerraad, artikel 22.1, 24 en 25.3.
Waardering:	B (1)

6.2. Actor: de minister van Buitenlandse Zaken

(15)

Handeling: Het voorbereiden van en deelnemen aan het programma rond bezoeken van buitenlandse staatshoofden en regeringsleiders.
Periode: 1945-1990
Opmerking: Meestal in samenwerking met de minister van AZ en het Kabinet van de Koningin.
Hieronder vallen:

- de ambtelijke voorbereiding
- de deelname
- de verantwoording aan het parlement

Grondslag/bron: Rehwinkel 175-176
Waardering: B (1)

(16)

Handeling: Het voorbereiden en afleggen van buitenlandse bezoeken.
Periode: 1945-1990
Opmerking: Meestal in samenwerking met de minister van AZ.
Hieronder vallen:

- de ambtelijke voorbereiding
- de deelname
- de verantwoording aan het parlement

Hieronder vallen ook bezoeken aan Suriname, Nederlandse Antillen en Aruba.
Grondslag/bron: Rehwinkel 175-176
Waardering: B (1)

(2)

Handeling: Het voorbereiden, (mede)vaststellen, coördineren en evalueren van het algemeen regeringsbeleid.
Periode: 1945-1990
Product: Notulen, agenda's en vergaderstukken van de vergaderingen van de (Rijks)ministerraad, onderraden, commissies, beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen en evaluaties
Opmerking: Vergelijk handeling 1.

Vakministers ontvangen, als deelnemer aan de (Rijks)ministerraad en (Rijks)onderraden, kopieën van notulen, besluitenlijsten, agenda's en vergaderstukken van de (Rijks)ministerraad en (Rijks)onderraden en (uittreksels uit) de P-notulen (persoonlijke notulen). Deze kopie-exemplaren kunnen vertrouwelijk worden vernietigd na 5 jaar, tenzij er eigen aantekeningen van de minister op staan en/of tenzij er oplegnotities van de ambtelijke staf ter voorbereiding van de vakminister op de MR-vergadering zijn.

De kopie-stukken van de staatssecretaris worden op grond van de

‘Algemene aanwijzingen inzake aangelegenheden van de ministerraad en onderraden’ vertrouwelijk vernietigd. Daaraan verandert niets.

Voor de voorbereidende beleidsstukken die leiden tot ministerraadsstukken moeten de ministeries zelf de waardering vaststellen via hun eigen basisselectiedocumenten.

In de (Rijks)ministerraad kan de minister-president vervangen worden door een vice-minister-president. Ministers die deze functie bekleden, doen dat altijd naast hun eigen portefeuille.

Grondslag/bron:
Waardering:

o.m. Grondwet, art. 45

V 5 jaar

B (1, 2) bij eigen aantekeningen; wanneer er oplegnotities van de ambtelijke staf ter voorbereiding van de vakminister op de (R)MR-vergadering zijn; en wanneer de vakminister als vice-president ter vervanging van de MP optreedt.

6.2.1. Ministeriële commissies, overlegplatforms o.l.v. minister van Buitenlandse Zaken

Het betreft hier de handelingen van de minister van Buitenlandse Zaken als coördinerend minister.

(8)

Handeling: Het voorbereiden van ministeriële besluitvorming.

Periode: 1945-1990

Product: notulen, agenda's en vergaderstukken van de vergaderingen van de onderraad of commissie, beleidsadviezen, verslagen van ad-hoc bewindsliedenoverleg.

Opmerking: De minister-president is de voorzitter van de vergaderingen van de onderraden en in de meeste gevallen ook van de ministeriële commissies, al wijst de ministerraad het voorzitterschap soms aan een andere minister toe.

De raadsadviseurs van het KMP voeren het secretariaat voor de onderraden, commissies en overlegplatformen.

Grondslag/bron: Onder meer: Besluit van 2 maart 1994, houdende vaststelling van een reglement van orde voor de ministerraad, artikel 22.1, 24 en 25.3.

Waardering: B (1)

6.3. Actoren onder de zorg van de vakminister

(2)

Handeling: Het voorbereiden, (mede)vaststellen, coördineren en evalueren van het algemeen regeringsbeleid.

Periode: 1945-

Product: Notulen, agenda's en vergaderstukken van de vergaderingen van de (Rijks)ministerraad, onderraden, commissies, beleidsnota's, beleidsnotities, rapporten, adviezen en evaluaties

Opmerking: Vergelijk handeling 1.

Vakministers ontvangen, als deelnemer aan de (Rijks)ministerraad en (Rijks)onderraden, kopieën van notulen, besluitenlijsten, agenda's en vergaderstukken van de (Rijks)ministerraad en (Rijks)onderraden en (uittreksels uit) de P-notulen (persoonlijke notulen). Deze kopie-exemplaren kunnen vertrouwelijk worden vernietigd na 5 jaar, tenzij er eigen aantekeningen van de minister op staan en/of tenzij er oplegnotities van de ambtelijke staf ter voorbereiding van de vakminister op de MR-vergadering zijn.

De kopie-stukken van de staatssecretaris worden op grond van de 'Algemene aanwijzingen inzake aangelegenheden van de ministerraad en onderraden' vertrouwelijk vernietigd. Daaraan verandert niets.

Voor de voorbereidende beleidsstukken die leiden tot ministerraadsstukken moeten de ministeries zelf de waardering vaststellen via hun eigen basisselectiedocumenten.

In de (Rijks)ministerraad kan de minister-president vervangen worden door een vice-minister-president. Ministers die deze functie bekleden, doen dat altijd naast hun eigen portefeuille.

Grondslag/bron: o.m. Grondwet, art. 45

Waardering: V 5 jaar

B (1, 2) bij eigen aantekeningen; wanneer er oplegnotities van de ambtelijke staf ter voorbereiding van de vakminister op de (R)MR-vergadering zijn; en wanneer de vakminister als vice-president ter vervanging van de MP optreedt.

6.3.1. Ministeriële commissies, overlegplatforms o.l.v. vakminister

Het betreft hier de handelingen van de vakminister als coördinerend minister.

(8)

Handeling: Het voorbereiden van ministeriële besluitvorming.

Periode: 1945-

Product: notulen, agenda's en vergaderstukken van de vergaderingen van de onderraad of commissie, beleidsadviezen, verslagen van ad-hoc bewindsliedenoverleg.

Opmerking: De minister-president is de voorzitter van de vergaderingen van de onderraden en in de meeste gevallen ook van de ministeriële commissies, al wijst de ministerraad het voorzitterschap soms aan een andere minister toe.

Grondslag/bron: De raadsadviseurs van het KMP voeren het secretariaat voor de onderraden, commissies en overlegplatformen.

Onder meer: Besluit van 2 maart 1994, houdende vaststelling van een reglement van orde voor de ministerraad, artikel 22.1, 24 en 25.3.

Waardering: B (1)

7. Bronnen

7.1. Literatuur

7.1.1. Besluiten, aanwijzingen, wetten

- Algemene aanwijzingen inzake aangelegenheden van de ministerraad en onderraden. Circulaire van 10 april 1992.
- Besluit mandaat, volmacht en machtiging secretaris-generaal Algemene Zaken, Staatscourant 6 oktober 2000.
- Besluit mandaat, volmacht en machtiging diensthoofden Algemene Zaken, Staatscourant 6 oktober 2000.
- Besluit mandaat, volmacht en machtiging KMP Algemene Zaken, Staatscourant 3 mei 2000.
- Besluit van 13 december 1965, houdende regeling van de berichtgeving betreffende het Koninklijk Huis;
- Besluit van 1 maart 1993, houdende het bijeenroepen van een conferentie over de toekomstige verhoudingen tussen de landen van het Koninkrijk;
- Besluit van 2 maart 1994, houdende vaststelling van een reglement van orde voor de ministerraad;
- Besluit van 5 februari 2004, nr. 04.000436, houdende instelling van het Innovatieplatform, artikel 2.
- Besluit van 10 december 2007, nr. 3047617, houdende de instelling van de raad voor Koninkrijksrelaties.
- Circulaire van 10 april 1992 (Algemene aanwijzingen inzake aangelegenheden van de ministerraad en onderraden);
- Grondwet voor het Koninkrijk der Nederlanden van 24 augustus 1815.
- Wet van 28 oktober 1954, houdende aanvaarding van een statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden (Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden).
- Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 200 III, nr. 4
- Raad van State, advies W04.06.0204/I/K/A, Voorlichting overeenkomstig artikel 18, tweede lid, van de Wet op de Raad van State inzake de hervorming van de staatkundige verhoudingen van de Antilliaanse eilanden binnen het Koninkrijk (18 september 2006).

7.1.2. Studies, interne informatie

- Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, *Voor de eenheid van beleid: beschouwingen ter gelegenheid van vijftig jaar Ministerie van Algemene Zaken* (Den Haag 1987).
- Peter Rehwinkel, *De minister-president - Eerste onder gelijken of gelijke onder eersten?* (Groningen 1991).
- Vaststelling organisatie en taakverdeling Ministerie van AZ, Staatscourant 6 oktober 2000.
- Wouter Hins, *Achterkamertjespolitiek bij uitstek*. (Instituut voor Informatierecht (Amsterdam 2006). Te vinden op: <http://www.ivir.nl/publicaties/hins/Achterkamertjespolitiek.pdf>

7.1.3. RIO's en selectielijsten

- RIO 1 *Coördinatie op hoog niveau: institutioneel onderzoek naar de ministeriële coördinatieorganen en de ambtelijke voorportalen, 1945-1990* (Den Haag 1992).
- RIO 17 Driemaal s'Raads recht. RIO op het taakgebied van de advisering inzake wet- en regelgeving in hoogste en in laatste instantie 1945-1992; RIO op het taakgebied van de tijdelijke waarneming van het Koninklijk gezag 1945-1992; en RIO op het taakgebied van de administratieve rechtsbescherming (Den Haag 1993).
 - 17a. Selectielijst Raad van State inzake advisering over wet- en regelgeving in hoogste en laatste instantie (vastgesteld Stcrt. 2003/172).
 - 17b: Selectielijst Raad van State beleidsterrein tijdelijke waarneming door de Raad van het Koninklijk gezag over de periode 1945–2000 (vastgesteld Stcrt. 2007/117).
 - 17c: Vaststelling selectielijst van de Raad van State (vastgesteld Stcrt. 1997/46).
- RIO 46: *In den strijd tegen onwetendheid, valsche voorstelling en leugen. RIO naar het beleidsterrein voorlichting van de rijksoverheid, 1931-1990* (Den Haag 1997).
 - Vastgestelde selectielijsten: Stcrt. 2007/112.
- RIO 53: *Geschiedschrijving van de toekomst. RIO naar het beleidsterrein algemeen wetenschappelijke beleidsvoorbereiding, (1892) 1945-1996* (Den Haag 1998).
 - Vastgestelde selectielijsten: Stcrt. 1999/22 en Stcrt. 2006/149.
- RIO 68: Constitutionele Zaken 1945-1997 (Den Haag 2000).
 - Vastgestelde selectielijsten: Stcrt. 2003/172 , Stcrt. 2007/117 en Stcrt. 1997/46.
- RIO 70: *Medewetgeving en controle. RIO naar de Staten-Generaal, 1945-2002* (Den Haag 2004).
 - Vastgestelde selectielijsten: Stcrt. 2006/77
- RIO 137: *Kabinet der Koningin, 1940-1994* (Den Haag 1994).
 - Vastgestelde selectielijst: Stcrt. 1999-238.
- Toegang 2.03.01. Inventaris van de archieven van de Ministeries voor Algemeene Oorlogvoering van het Koninkrijk (AOK) en van Algemene Zaken (AZ): Kabinet van de Minister-President (KMP), (1924) 1942-1979 (1989).
- Toegang 2.03.07 Inventaris van het archief van het Ministerie van Algemene Zaken: Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid.

7.2. Internet

- <http://www.europa-nu.nl>
- <http://www.minaz.nl>
- <http://www.parlement.com>
- <http://www.regering.nl>

7.3. Mondelinge bronnen

Bij het opstellen van het BSD waren betrokken (gesprekken gevoerd, concepten voorgelegd):

- Ir. C. van Duijvenvoorden, hoofd CID, ministerie van AZ
- Drs. G.A.G. Hermsen, extern adviseur
- Drs. H.H. Jongbloed, adviseur DIV, ministerie van AZ
- H.W. Middelkoop, hoofd AIR (RVD), ministerie van AZ
- Mr. L. van Poelgeest, raadadviseur KMP, ministerie van AZ
- A.M.J.T. Soons-Walschot, hoofd DIV, ministerie van AZ
- I.C.M. Wubben, hoofd IVR, (RVD), ministerie van AZ